

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

۲۹. حوزه آموزش های فنی و حرفه ای

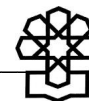
معاونت پژوهش های اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات اجتماعی

کد موضوعی: ۲۱۰
شماره مسلسل: ۱۵۲۵۲
آذرماه ۱۳۹۵

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۳.....	مقدمه
۳.....	فصل اول - بررسی اسناد بالادستی در حوزه آموزش های فنی و حرفه ای
۵.....	فصل دوم - بررسی اعتبارات آموزش های فنی و حرفه ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶
۵.....	بخش اول - بررسی اعتبارات برحسب امور - فصل
۶.....	بخش دوم - بررسی اعتبارات برحسب برنامه - فعالیت
۱۱.....	بخش سوم - بررسی اعتبارات برحسب خلاصه اعتبارات دستگاه های اجرایی
۱۸.....	بخش چهارم - بررسی اعتبارات ردیف های متفرقه
۱۸.....	فصل سوم - تحلیل برنامه های ذیل فصل آموزش های فنی و حرفه ای و مهارت آموزی
۲۳.....	نتیجه گیری و پیشنهاد
۲۳.....	منابع و مأخذ

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور ۲۹. حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

چکیده

آموزش فنی و حرفه‌ای بخشی از آموزش عمومی، آموزش عالی و همچنین بخش اصلی آموزش‌های غیررسمی و سازمان‌نیافته است.

سیاست‌های کلی نظام در این حوزه به مباحثی مانند: «تقویت و افزایش سهم آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، تنظیم رابطه متقابل تحصیل و اشتغال، متناسب‌سازی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای با نیازهای بازار کار و استعداد نیروی انسانی، تربیت نیروی متخصص و ماهر با مسئولیت نظام آموزشی اعم از فنی و حرفه‌ای، عمومی و عالی و توأم کردن آموزش و مهارت» توجه داشته است. نظر به اهمیت این موضوع دولت از لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ اقدام به جداسازی اعتبارات مربوط به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی ذیل امور آموزش و پژوهش کرده است.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶، امور آموزش و پژوهش با حدود ۵۶۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار، ۱۹/۱ درصد از اعتبارات امور ده‌گانه را به خود اختصاص داده است که این اعتبار حدود ۹/۶ درصد نسبت به قانون سال ۱۳۹۵ رشد داشته است.

فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی با ۵۰۰۰ میلیارد تومان اعتبار ۹/۱۲ درصد از اعتبارات امور آموزش و پژوهش و ۱/۷ درصد از اعتبارات امور ده‌گانه را به خود اختصاص داده است. اعتبار فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای ۷/۹ درصد رشد داشته است در حالی که اعتبارات امور ده‌گانه رشد ۱۵/۵ درصد را نشان می‌دهد.

تغییرات برنامه‌ای ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی عبارتند از:

۱. برنامه‌های ذیل این فصل از ۲۰ برنامه در قانون بودجه مصوب سال ۱۳۹۵ به ۱۸ برنامه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ تقلیل یافته است.
۲. سه برنامه کارشناسی ارشد مهارتی، بررسی طرح‌های ارتقای نظام آموزش و پرورش و خدمات رفاهی دانش‌آموزان حذف شده‌اند.
۳. برنامه آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه و برنامه آموزش مهارت‌های ICT اضافه شده است.
۴. برنامه آموزش‌های شغلی ۹۹۲ درصد (۹ برابر) و آموزش زنان روستایی ۲۴ درصد رشد داشته‌اند.

۵. برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت ۷۲ درصد، بهبود فعالیت‌های فرهنگی ۴۰ درصد، تدوین استاندارد مهارت ۲۵ درصد و برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر و تجهیز و نگهداری فضاها ۹۹ درصد کاهش در جمع اعتبارات داشته‌اند.

۶. رشد اعتبارات برنامه آموزش شغلی به جهت تجمیع فعالیت‌های مربوط به آموزش‌های شغلی تخصصی کارکنان است که قبلاً از ۲ برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت و آموزش شغلی تأمین اعتبار می‌شد. این امر موجب کاهش اعتبارات آموزش‌های غیررسمی کوتاه‌مدت هم شده است. رشد اعتبارات برنامه آموزش زنان روستایی به دلیل ضرورت این امر در کاهش آسیب‌های اجتماعی و ایجاد اشتغال مؤثر و مفید زنان روستایی است.

کاهش ۹۹ درصدی اعتبارات برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات به دلیل حذف اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای استانی این برنامه است.

در جمع اعتبارات دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای ۸/۸ درصد، دانشگاه شهید رجایی ۲۳ درصد، دانشگاه جامع علمی - کاربردی ۱۰/۹ درصد، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای ۱۰ درصد و وزارت آموزش و پرورش ۱۰/۱ درصد رشد داشته‌اند. جمع اعتبارات بودجه عمومی کشور رشد ۱۰/۶ درصد را نشان می‌دهد. از مجموع اعتبارات دستگاه آموزش و پرورش تنها ۹/۸ درصد مربوط به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش است.

پیشنهاد می‌شود برنامه تدوین استاندارد مهارت و سنجش مهارت که اعتبارات آن فقط در سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به صورت مستقل ذکر شده است، در وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، دانشگاه شهید رجایی، دانشگاه علمی - کاربردی و هر دستگاهی که اقدام به این امر می‌کند به صورت مستقل ذکر شود.

همچنین پیشنهاد می‌شود چهار برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان، تربیت معلم، بهبود فعالیت‌های فرهنگی و ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی از ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی حذف و به فصل آموزش‌های عمومی منتقل شود.

آموزش فنی و حرفه‌ای به‌عنوان بخش لاینفک و اساسی آموزش عمومی، بخشی از آموزش عالی و همچنین بخش اصلی آموزش‌های غیررسمی و سازمان‌نیافته، ابزار آمادگی در حوزه‌های حرفه‌ای و مشارکت مؤثر در دنیای کار، جنبه‌ای از یادگیری مادام‌العمر و آمادگی برای شهروند مسئول، وسیله‌ای برای ارتقا و توسعه محیطی پایدار و روشی برای کاهش فقر شناخته می‌شود.

نهادهای مرتبط با آموزش فنی و حرفه‌ای در کشور در آموزش رسمی (دوره متوسطه فنی و حرفه‌ای، دوره متوسطه کاردانش، دوره عالی فنی و حرفه‌ای دانشگاه شهید رجایی در وزارت آموزش و پرورش، دوره عالی دانشگاه فنی و حرفه‌ای، دوره عالی دانشگاه جامع علمی - کاربردی، دوره عالی دانشگاه آزاد اسلامی، دوره عالی مؤسسات غیرانتفاعی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در آموزش غیررسمی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، معاونت آموزشی دیگر وزارتخانه‌ها و دیگر سازمان‌ها) و آموزش‌های سازمان‌نیافته (دوره کوتاه‌مدت ضمن خدمت، آموزش کارخانه و شرکت‌ها و تجارب شخصی) می‌باشند.

اعتبارات مربوط به این دستگاه‌ها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کمافی‌السابق در خلاصه اعتبارات دستگاه‌های اجرایی ذکر شده است.

در پیوست ۴ لایحه بودجه در هر دو جدول که براساس «برنامه - فعالیت» و «امور - فصل و برنامه» تنظیم شده است، برنامه‌های ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی همه دستگاه‌ها و اعتبارات آنها ارائه شده است.

این گزارش دارای سه فصل است. فصل اول بررسی اسناد بالادستی حاکم بر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، فصل دوم بررسی اعتبارات دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و اعتبارات برنامه‌های فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی و فصل سوم تحلیل برنامه‌های ذیل فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی.

فصل اول - بررسی اسناد بالادستی در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

اسناد بالادستی مرتبط با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای عبارتند از:

- **قانون اساسی** مواد (۲۸)، (۳) و (۴۳) (مرتبط با اشتغال، نیروی انسانی و کار مورد نیاز افراد جامعه).
- **سند چشم‌انداز** (جامعه ایرانی در افق چشم‌انداز، چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت: توسعه یافته، به دور از فقر، ارتقای نسبی سطح درآمد و رسیدن به اشتغال کامل)

● سیاست‌های کلی نظام

– **سیاست‌های کلی اشتغال** در بند «۱» (ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، کارآفرینی و استفاده از تولیدات داخلی به‌عنوان ارزش اسلامی و ملی با بهره‌گیری از نظام آموزشی و تبلیغی کشور) و بند «۲» (آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار (فعلی و آتی) و ارتقای توان کارآفرینی با مسئولیت نظام آموزشی کشور (آموزش و پرورش، آموزش فنی‌وحرفه‌ای و آموزش عالی) و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه‌های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آنها) می‌باشند.

– **سیاست‌های کلی تولید، حمایت از کار و سرمایه ایرانی بند «۱۲»** (توانمندسازی و ارتقای بهره‌وری نیروی کار با افزایش انگیزه، مهارت و خلاقیت و ایجاد تناسب بین مراکز آموزشی و پژوهشی با نیازهای بازار کار).

– **سیاست‌های کلی جمعیت بند «۸»** (بند «۸» – توانمندسازی جمعیت در سن کار با فرهنگ‌سازی و اصلاح، تقویت و سازگار کردن نظامات تربیتی و آموزش‌های عمومی، کارآفرینی، فنی - حرفه‌ای و تخصصی با نیازهای جامعه و استعدادها و علایق آنان در جهت ایجاد اشتغال مؤثر و مولد).

– **سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی بند «۳» و «۵»** (بند «۳» – محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور. بند «۵» – سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آنها در ایجاد ارزش، به‌ویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقای آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه).

– **سیاست‌های کلی تحول در نظام آموزش و پرورش بند «۸-۴»** (تقویت آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای).

– **سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه** (بندهای «۷۶» و «۷۸») («بند «۷۶» – افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور و بند «۷۸» تنظیم رابطه متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال).

– **سند برنامه ششم توسعه** (در این سند دولت شاخص‌های کمی و کیفی آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای را مشخص و در راستای تحقق آنها راهبردها و اقدامات اساسی را ارائه کرده است. تقویت انسجام و یکپارچگی نظام آموزش فنی‌وحرفه‌ای و مهارت‌آموزی، افزایش بهره‌وری در کاربرد منابع، ایجاد قدرت انطباق مراکز با نیازها، افزایش اثربخشی آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای و گسترش مشارکت‌های بخش دولتی و غیردولتی آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای و مهارت‌آموزی مهمترین این اهداف هستند). قطعاً لایحه بودجه سنواتی باید در راستای تحقق اهداف کمی ارائه شده در این سند باشد.

فصل دوم - بررسی اعتبارات آموزش های فنی و حرفه ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶

بخش اول - بررسی اعتبارات برحسب امور - فصل

امور آموزش و پژوهش، مشتمل بر ۶ فصل: آموزش و پرورش عمومی، آموزش فنی و حرفه ای و مهارت آموزی، آموزش عالی، پژوهش های پایه، پژوهش های توسعه ای و تحقیق و توسعه در آموزش و پژوهش از جمله امور ده گانه لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ است.

اعتبارات امور آموزش و پژوهش در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۵۵,۸۰۰ میلیارد تومان و سهم آموزش های فنی و حرفه ای ۵ هزار میلیارد تومان است که ۹/۱۲ درصد از کل اعتبارات امور آموزش و پژوهش است (جدول و نمودار ۱).

سهم امور آموزش از اعتبارات امور ده گانه ۱۹/۱ درصد و سهم آموزش های فنی و حرفه ای ۱/۷ درصد است.

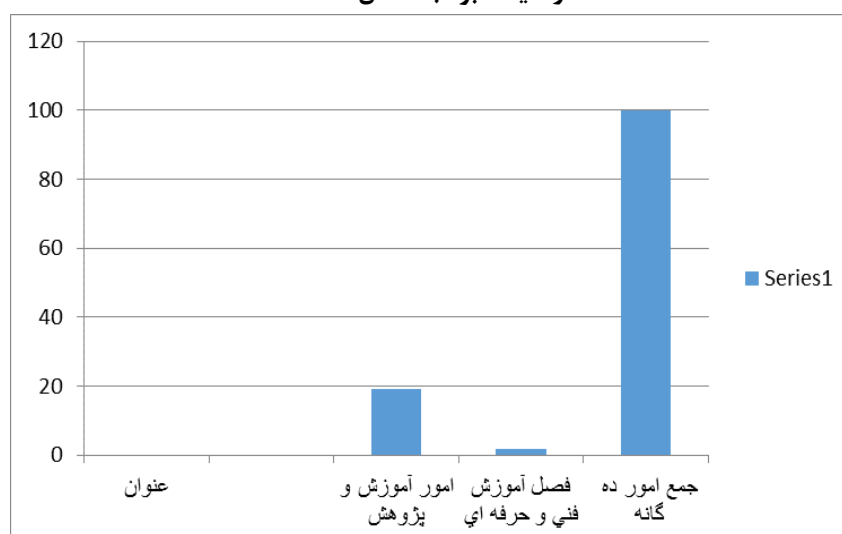
جدول ۱. اعتبارات امور آموزش و پژوهش و فصل آموزش های فنی و حرفه ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶

(میلیون ریال)

کد دستگاه	عنوان دستگاه	جمع اعتبارات هزینه ای	جمع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای	جمع
۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰	امور آموزش و پژوهش	۵۲۳۲۲۸۵۷۹	۳۵۰۴۵۲۴۴	۵۵۸۲۷۳۸۲۳
۱۸۰۲۰۰۰۰۰۰	فصل آموزش فنی و حرفه ای	۴۶۷۸۱۴۲۶	۴۱۴۱۱۶۷	۵۰۹۲۲۵۹۳
	جمع امور ده گانه	۲۵۳۰۷۷۸۵۱۵	۳۸۷۹۰۹۰۲۰	۲۹۱۸۶۸۷۵۳۵

نمودار ۱. سهم اعتبارات امور آموزش فنی و حرفه ای از کل اعتبارات

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶

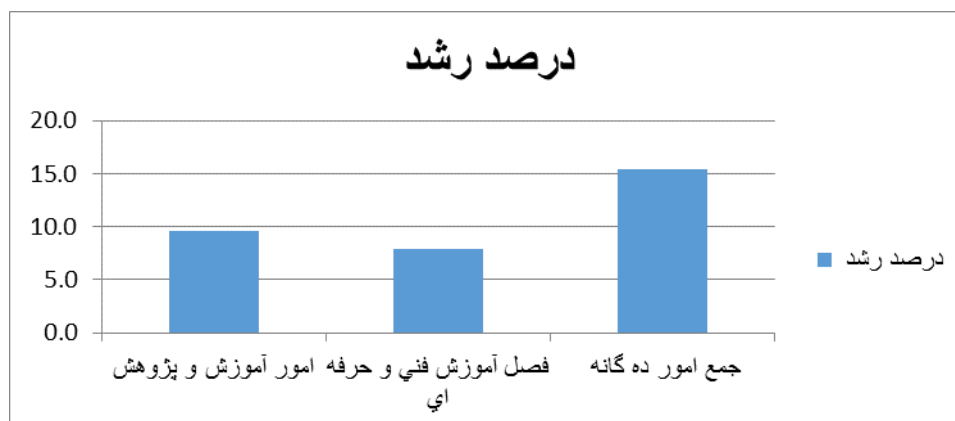
جمع اعتبارات امور آموزش و پژوهش در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ نسبت به قانون مصوب سال ۱۳۹۵، ۹/۶ درصد رشد داشته است. در حالی که فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی ۷/۹ درصد و جمع امور ده‌گانه ۱۵/۵ درصد رشد داشته است (جدول و نمودار ۲).

جدول ۲. مقایسه جمع اعتبارات امور آموزش و پژوهش در لایحه ۱۳۹۶ و قانون ۱۳۹۵ و درصد رشد آنها

(میلیون ریال)

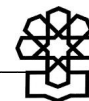
کد برنامه	عنوان	جمع اعتبارات در لایحه ۱۳۹۶	جمع اعتبارات در قانون مصوب ۱۳۹۵	درصد رشد
۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰	امور آموزش و پژوهش	۵۵۸۲۷۳۸۲۳	۵۰۹۵۹۳۰۴۶	۹/۶
۱۸۰۲۰۰۰۰۰۰۰	فصل آموزش فنی و حرفه‌ای	۵۰۹۲۲۵۹۳	۴۷۲۰۸۵۳۷	۷/۹
	جمع امور ده‌گانه	۲۹۱۸۶۸۷۵۳۵	۲۵۲۸۰۱۱۱۲۸	۱۵/۵

نمودار ۲. مقایسه جمع اعتبارات امور آموزش و پژوهش در لایحه بودجه ۱۳۹۶ و قانون بودجه ۱۳۹۵ و درصد رشد آنها

بخش دوم - بررسی اعتبارات برحسب برنامه - فعالیت

فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای شامل ۱۸ برنامه است که با پیش‌کد ۱۸۰۲ در جدول «امور فصل» و در «جدول برنامه و فعالیت» با کدهای ده رقمی مشخص شده‌اند. مجموع اعتبارات این فصل به غیر از اعتبارات استانی بالغ بر ۴۹۱۲۸۴۷۹ میلیون ریال (۴۹۰۰ میلیارد تومان) و با احتساب اعتبارات استانی ۵۰۹۲۲۵۹۳ میلیون ریال (۵۰۰۰ میلیارد تومان) است. در قانون مصوب سال ۱۳۹۵ تعداد برنامه‌های ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای ۲۰ برنامه بوده که در لایحه سال ۱۳۹۶ علاوه بر کاهش دو برنامه در برخی از برنامه‌ها تغییراتی ایجاد شده است (جدول و نمودار ۳).

برنامه کارشناسی ارشد مهارتی، برنامه بررسی طرح‌های ارتقای نظام آموزش و پرورش و برنامه خدمات رفاهی دانش‌آموزان حذف شده و برنامه آموزش دوره متوسطه دوم دانش‌آموزان با نیازهای ویژه افزوده شده است. برنامه سیاستگذاری بهبود فعالیت‌های آموزشی به برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی تغییر عنوان داده است.

نکته قابل ذکر در این حوزه عدم ارتباط برنامه‌های (ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی، بهبود فعالیت‌های فرهنگی، تربیت معلم، ارتقای حرفه‌ای معلمان) با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای است. پیش‌کد ۱۸۰۲ که مربوط به فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای است این موارد را نیز دربرگرفته است. این موضوع در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ هم وجود داشت و در گزارش سال پیش مرکز پژوهش‌ها نیز ذکر شده است.

موضوع مهم در این بررسی رشد ۹ برابری (۹۹۲ درصد) اعتبارات برنامه آموزش‌های شغلی، رشد ۲۳/۸ درصدی برنامه آموزش زنان روستایی، ایجاد برنامه جدید آموزش مهارت‌های ای‌سی‌تی و برنامه آموزش دوره متوسطه فنی و حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، کاهش ۷۲ درصدی اعتبارات برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت، کاهش ۴۰ درصدی اعتبارات برنامه بهبود فعالیت‌های فرهنگی، کاهش ۲۵ درصدی اعتبارات برنامه تدوین استاندارد مهارت و کاهش ۹۹ درصدی اعتبارات برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر و تجهیز و نگهداری فضاها می‌باشد (جدول و نمودار ۳).

در توضیح علل این تغییرات، می‌توان گفت:

۱. رشد اعتبارات برنامه آموزش شغلی و کاهش اعتبارات برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت
دفتر متولی آموزش‌های شغلی سازمان مدیریت در چارچوب بودجه‌ریزی عملیاتی اقدام به استانداردسازی برنامه‌ها جهت پیگیری دقیق روند و اعتبار آن برنامه در دستگاه‌ها کرده است. از جمله این موارد موضوع آموزش‌های تخصصی ارائه شده به کارکنان است که تقریباً همه دستگاه‌ها در حال ارائه آن هستند. لذا تمام آموزش‌های تخصصی دستگاه‌ها از این به بعد ذیل برنامه آموزش شغلی کارکنان قرار خواهند گرفت، در حالی که در گذشته آموزش‌های غیررسمی کوتاه‌مدت و آموزش‌های شغلی یک برنامه بوده و تحت یک عنوان تأمین اعتبار می‌شدند و یا دستگاه‌ها برای آموزش‌های شغلی از سایر برنامه‌ها مانند برنامه آموزشی و یا برنامه‌های دیگر اعتبار می‌گرفتند.

به علاوه بسیاری از این آموزش‌ها قبلاً فقط یک فعالیت محسوب می‌شد در حالی که از این به بعد تحت عنوان برنامه منظور می‌شوند. به عبارت دیگر با تجمیع تمام فعالیت‌های مربوط به آموزش کارکنان اعم از فنی و حرفه‌ای و...، موضوع آموزش شغلی کارکنان مطرح شده است.

۲. رشد اعتبارات برنامه آموزش زنان روستایی

برنامه آموزش زنان روستایی که توسط مؤسسه علمی کاربردی جهاد کشاورزی انجام می‌شود از سال ۱۳۹۵ ایجاد شده است. علت ایجاد این برنامه تحقیقات انجام شده توسط مؤسسه در حوزه آموزش‌های

روستایی و بررسی آسیب‌های اجتماعی زنان روستایی بود که نتیجه آن ارائه این برنامه شده است. تحقیقات حاکی از آن است که یکی از گروه‌هایی که می‌توانند بیشترین اثرگذاری را درخصوص کارآفرینی و بهبود کیفیت تولیدات کشاورزی داشته باشند زنان روستایی (خصوصاً زنان مجرد) هستند که آموزش و ایجاد اشتغال برای آنها می‌تواند هم به ایجاد شغل منجر شده و هم از برخی آسیب‌های اجتماعی بکاهد، لذا مؤسسه علمی - کاربردی جهاد کشاورزی اقدام به تهیه طرحی کرد که با آموزش این زنان آنها را به صندوق کارآفرینی (صندوق خرد زنان روستایی) متصل کند و این طرح سال گذشته اجرا شد و تجربه موفق بود، لذا با افزایش اعتبار که عمدتاً از محل درآمد اختصاصی است این طرح در حال گسترش است و پیش‌بینی می‌شود در سال‌های آتی پیشرفت بیشتری داشته باشد.

۳. کاهش اعتبارات بهبود فعالیت‌های فرهنگی

این برنامه فقط در دانشگاه جامع علمی - کاربردی اجرا می‌شود و علت اجرای آن این است که ستاد این دانشگاه فعالیت اجرایی مستقیمی ندارد و نقش آن فقط سیاستگذاری و توزیع اعتبارات دانشگاه است.

۴. کاهش اعتبارات برنامه استاندارد مهارت

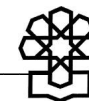
کاهش اعتبارات این برنامه هم به پیشنهاد سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای بوده که مدعی است بخش عمده‌ای از این کار انجام شده و برای اتمام کار همین میزان اعتبار کفایت می‌کند.

۵. کاهش اعتبارات برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات

این کاهش ۹۹ درصدی به دلیل حذف اعتبارات استانی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه تأمین، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات می‌باشد.

توضیح آنکه در قانون مصوب سال ۱۳۹۵ ذیل فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی ۴ برنامه از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برخوردار بود (برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای، برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کاردانش برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی و برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر و تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات). در حالی که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ برنامه آخر فقط از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی منتفع می‌شود و اعتبارات استانی آن حذف شده است.

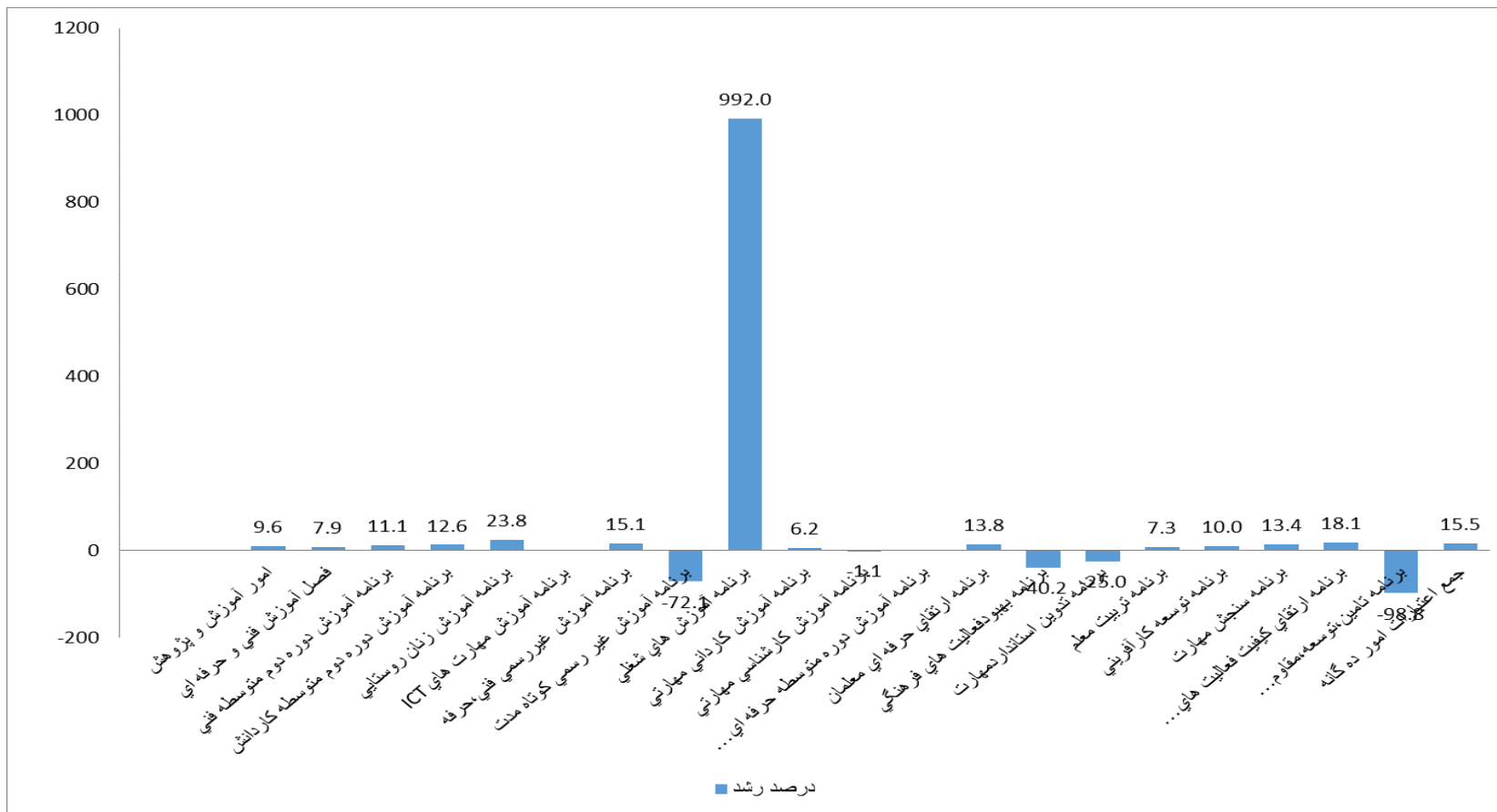
جمع اعتبارات تملک استانی فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی به دلیل کاهش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای و حذف برنامه فوق‌الذکر با کاهش ۴/۸ درصدی مواجه است.

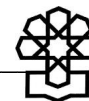

جدول ۳. برآورد اعتبارات فصل آموزش فنی و حرفه‌ای بر حسب برنامه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ و مقایسه آن با قانون مصوب سال ۱۳۹۵

شماره طبقه‌بندی	عنوان	جمع اعتبارات در قانون ۱۳۹۵	جمع اعتبارات هزینه‌ای در لایحه ۱۳۹۶	جمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه ۱۳۹۶	جمع اعتبارات در لایحه ۱۳۹۶	درصد رشد
۱۸۰۰۰	امور آموزش و پژوهش	۵۰۹۵۹۳۰۴۶	۵۲۳۲۲۸۵۷۹	۳۵۰۴۵۲۴۴	۵۵۸۲۷۳۸۲۳	۹/۶
۱۸۰۲۰	فصل آموزش فنی و حرفه‌ای	۴۷۲۰۸۵۳۷	۴۶۷۸۱۴۲۶	۴۱۴۱۱۶۷	۵۰۹۲۲۵۹۳	۷/۹
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی	۱۱۱۸۷۷۹۶	۱۱۶۵۷۹۷۵	۷۷۱۱۲۶	۱۲۴۲۹۱۰۱	۱۱/۱
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کاردانش	۱۴۷۰۷۷۶۰	۱۶۳۷۰۳۲۰	۱۸۶۰۰۱	۱۶۵۵۶۳۲۱	۱۲/۶
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش زنان روستایی	۱۷۰۰۰	۲۱۰۴۴	۰	۲۱۰۴۴	۲۳/۸
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش مهارت‌های ICT	۰	۲۰۹۰۰	۰	۲۰۹۰۰	
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای	۷۳۳۳۰۶۸	۷۳۱۹۳۱۳	۱۱۱۲۰۰۴	۸۴۳۱۳۱۷	۱۵/۱
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت	۵۵۷۷۴۶	۱۵۵۴۵۱	۰	۱۵۵۴۵۱	-۷۲/۱
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش‌های شغلی	۳۳۶۸۲	۳۶۷۸۲۳	۰	۳۶۷۸۲۳	۹۹۲/۰
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش کاردانی مهارتی	۵۹۲۴۶۶۲	۴۷۸۴۷۲۶	۱۵۰۷۵۸۳	۶۲۹۲۳۰۹	۶/۲
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش کارشناسی مهارتی	۹۷۷۷۰۳	۹۶۷۰۱۶	۰	۹۶۷۰۱۶	-۱/۱
۱۸۰۲۰	برنامه آموزش دوره متوسطه حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه	۰	۱۱۶۸۵	۰	۱۱۶۸۵	
۱۸۰۲۰	برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان	۷۶۶۰۰۰	۸۷۱۷۸۸	۰	۸۷۱۷۸۸	۱۳/۸
۱۸۰۲۰	برنامه بهبود فعالیت‌های فرهنگی	۲۰۹۴۷۰	۱۲۵۳۲۲	۰	۱۲۵۳۲۲	-۴۰/۲
۱۸۰۲۰	برنامه تدوین استاندارد مهارت	۸۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	۰	۶۰۰۰۰	-۲۵/۰
۱۸۰۲۰	برنامه تربیت معلم	۲۴۷۹۶۵۵	۲۰۹۹۴۰۹	۵۶۱۶۹۵	۲۶۶۱۱۰۴	۷/۳
۱۸۰۲۰	برنامه توسعه کارآفرینی	۸۰۰۰	۸۸۰۰	۰	۸۸۰۰	۱۰/۰
۱۸۰۲۰	برنامه سنجش مهارت	۱۰۱۰۰۰	۱۱۴۵۷۸	۰	۱۱۴۵۷۸	۱۳/۴
۱۸۰۲۰	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی	۱۵۴۵۰۰۰	۱۸۲۵۲۷۶	۰	۱۸۲۵۲۷۶	۱۸/۱
۱۸۰۲۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۲۳۵۳۸۸	۰	۲۷۵۸	۲۷۵۸	-۹۸/۸
	جمع اعتبارات امور ده‌گانه	۲۵۲۸۰۱۱۲۸	۲۵۳۰۷۷۸۵۱۵	۳۸۷۹۰۹۰۲۰	۲۹۱۸۶۸۷۵۳۵	۱۵/۵

نمودار ۳. درصد رشد اعتبارات برنامه‌ای فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۵

بررسی اعتبارات برنامه‌های فصل آموزش فنی‌وحرفه‌ای حاکی از آن است که سهم دانشگاه‌های علوم پزشکی از اعتبارات برنامه‌های فنی‌وحرفه‌ای، ۲۵۸۲۱۲ میلیون ریال، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی ۶۵۵۹۶۵، مؤسسه آموزش عالی علمی - کاربردی جهاد کشاورزی ۴۰۵۳۵۳، سازمان برنامه و بودجه ۲۶۸۵۱۷، سازمان آموزش عالی علمی - کاربردی جهاد کشاورزی ۴۹۰۰۰، وزارت صنعت و معدن ۴۹۰۰۰، سازمان مرکزی تعاون روستایی ۸۶۰۱۵، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۷۵۰۰۰، سازمان میراث فرهنگی ۷۵۰۰۰ و مؤسسه کار ۷۲۰۰۰ میلیون ریال می‌باشد. البته اعتبارات اصلی این برنامه‌ها متعلق به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه فنی‌وحرفه‌ای، سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و دانشگاه شهید رجایی می‌باشد.

از سرجمع اعتبارات وزارت آموزش و پرورش ۹/۸ درصد مربوط به آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای است. مابقی اعتبارات مربوط به آموزش عمومی و آموزش متوسطه غیر فنی‌وحرفه‌ای است. درخصوص سایر دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش فنی‌وحرفه‌ای هم باید متذکر شد که برخی اعتبارات دستگاه از محل اعتبارات فصل آموزش فنی‌وحرفه‌ای تأمین و برخی اعتبارات از محل سایر برنامه‌ها پیش‌بینی شده است، که به صورت مختصر به آن اشاره می‌شود:

- از جمع اعتبارات ۷۲۵۸۰۵۵ میلیون ریالی دانشگاه فنی‌وحرفه‌ای، ۶۴۱۳۴۱۰ میلیون ریال آن از محل کدهای ۱۸۰۲ و ۸۴۴۶۴۵ میلیون ریال آن از محل سایر کدها می‌باشد.
- از مجموع اعتبارات ۶۶۶۷۰۴۳ میلیون ریالی سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای، ۶۵۴۳۰۴۳ میلیون ریال از محل کد ۱۸۰۲ و ۱۲۴۰۰۰ میلیون ریال از محل سایر کدها پیش‌بینی شده است.
- از مجموع اعتبارات ۲۲۳۰۲۵۸ میلیون ریالی دانشگاه جامع علمی - کاربردی، ۱۹۵۱۷۵۶ میلیون ریال از محل کد ۱۸۰۲ و ۲۷۸۵۰۲ میلیون ریال از محل سایر کدها پیش‌بینی شده است.
- از مجموع اعتبارات ۷۷۷۹۰۱ میلیون ریالی دانشگاه شهید رجایی ۱۲۱۶۰۰ میلیون ریال از محل کد ۱۸۰۲ و ۶۵۶۳۰۱ از سایر کدها دریافت اعتبار خواهند کرد.

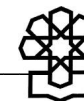
بخش سوم - بررسی اعتبارات برحسب خلاصه اعتبارات دستگاه‌های اجرایی

دستگاه‌های اصلی ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای و اعتبارات مربوط به آنها در جدول ۴ احصا شده‌اند.

در میان دستگاه‌های مذکور وزارت آموزش و پرورش که عهده‌دار آموزش و پرورش عمومی و آموزش فنی‌وحرفه‌ای است بیشترین اعتبارات را به خود اختصاص داده است (جدول و نمودار ۴). البته بخش عمده اعتبارات این دستگاه مربوط به آموزش عمومی و آموزش‌های غیر فنی‌وحرفه‌ای است. سهم آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای از سرجمع اعتبارات این دستگاه ۹/۸ درصد است.

دانشگاه جامع مجوز کسب ۲۰۰ میلیارد تومان و دانشگاه فنی و حرفه‌ای مجوز کسب ۱۱۰ میلیارد تومان درآمد اختصاصی را به واسطه لایحه بودجه کسب کرده‌اند (جدول ۴).

بیشترین اعتبارات مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به وزارت آموزش و پرورش با ۱۰۰ میلیارد تومان و دانشگاه فنی و حرفه‌ای با ۱۴۶ میلیارد تومان می‌باشد (جدول ۴).

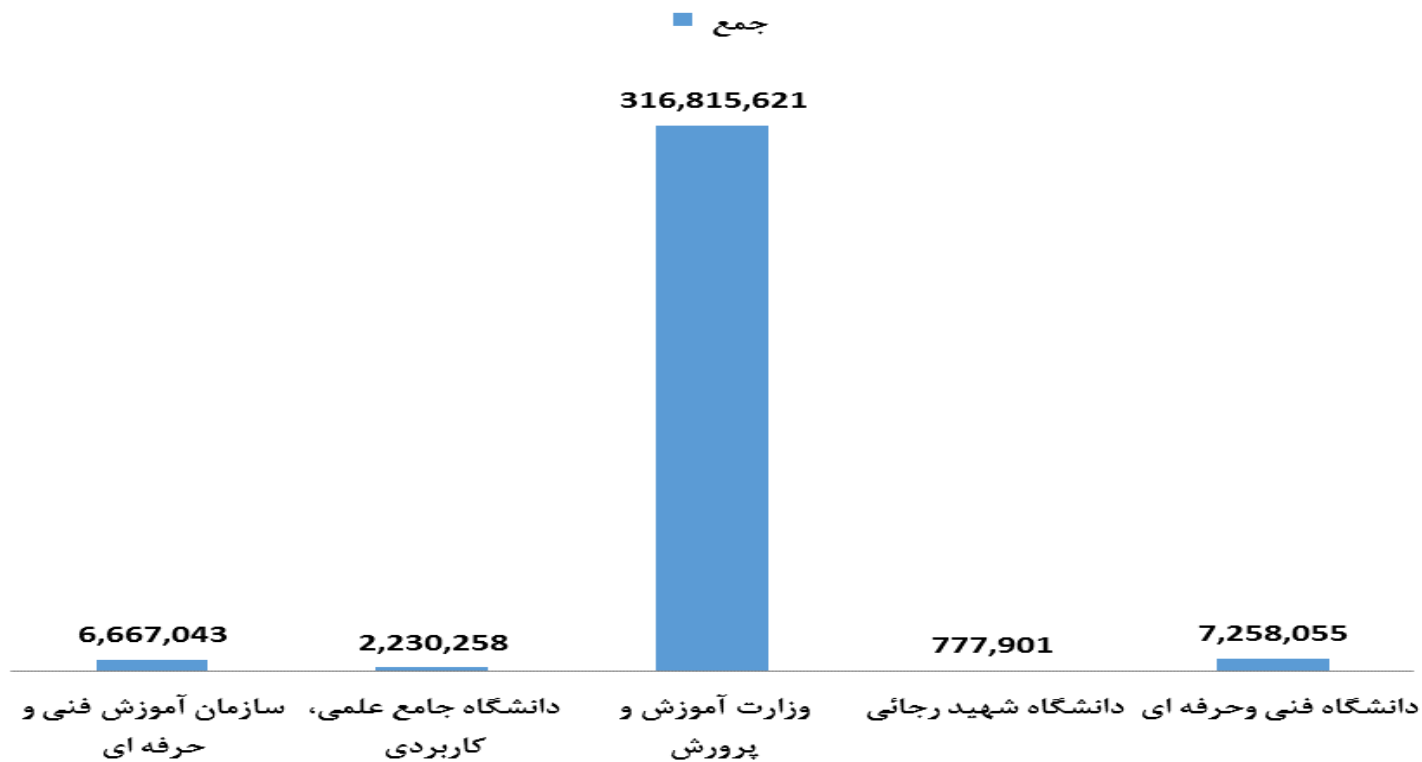

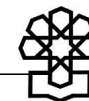
جدول ۴. خلاصه اعتبارات دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶

(میلیون ریال)

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	اختصاصی سال ۱۳۹۶	هزینه‌ای				عنوان	کد دستگاه
			برآورد ۱۳۹۶			مصوب ۱۳۹۵		
			جمع	سایر	حقوق و مزایای مستمر			
۶۶۶۷۰۴۳	۵۲۲۹۶۶	۰	۶۱۴۴۰۷۷	۳۳۵۵۶۹۸	۲۷۸۸۳۷۹	۵۵۸۳۴۹۴	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای	۱۱۲۶۰۰
۲۲۳۰۲۵۸	۱۱۵۸	۲۰۰۰۰۰۰	۲۲۹۱۰۰	۱۴۱۳۵۳	۸۷۷۴۷	۲۱۰۱۹۶	دانشگاه جامع علمی، کاربردی	۱۲۷۲۰۰
۳۱۶۸۱۵۶۲۱	۱۰۹۹۲۳۳	۴۹۰۰۰۰	۳۱۵۲۲۶۳۸۸	۱۶۳۲۵۹۱۰	۲۹۸۹۰۰۴۷۸	۲۸۶۲۴۴۶۶۷	وزارت آموزش و پرورش	۱۲۷۵۰۰
۷۷۷۹۰۱	۸۵۰۰۰	۲۷۰۰۰۰	۴۲۲۹۰۱	۱۶۸۶۸۲	۲۵۴۲۱۹	۳۷۷۶۷۹	دانشگاه شهید رجایی	۱۲۷۵۴۲
۷۲۵۸۰۵۵	۱۴۶۰۱۷۰	۱۱۰۰۰۰۰	۴۶۹۷۸۸۵	۲۹۲۶۴۳۶	۱۷۷۱۴۴۹	۴۱۹۴۵۴۱	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۱۲۷۷۶۰
۳۷۱۱۲۳۶۹۴۱	۶۲۷۰۹۹۴۲۶	۵۱۱۲۴۶۹۴۱	۲۳۶۳۷۴۰۵۷۴	۱۶۶۲۸۷۲۱۱۹	۷۰۰۸۶۸۴۵۵	۲۱۳۷۲۷۰۸۴۴	جمع اعتبارات بودجه عمومی کشور	

نمودار ۴. سهم اعتبارات دستگاه‌های اصلی ارائه‌کننده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای از جمع اعتبارات بودجه عمومی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶

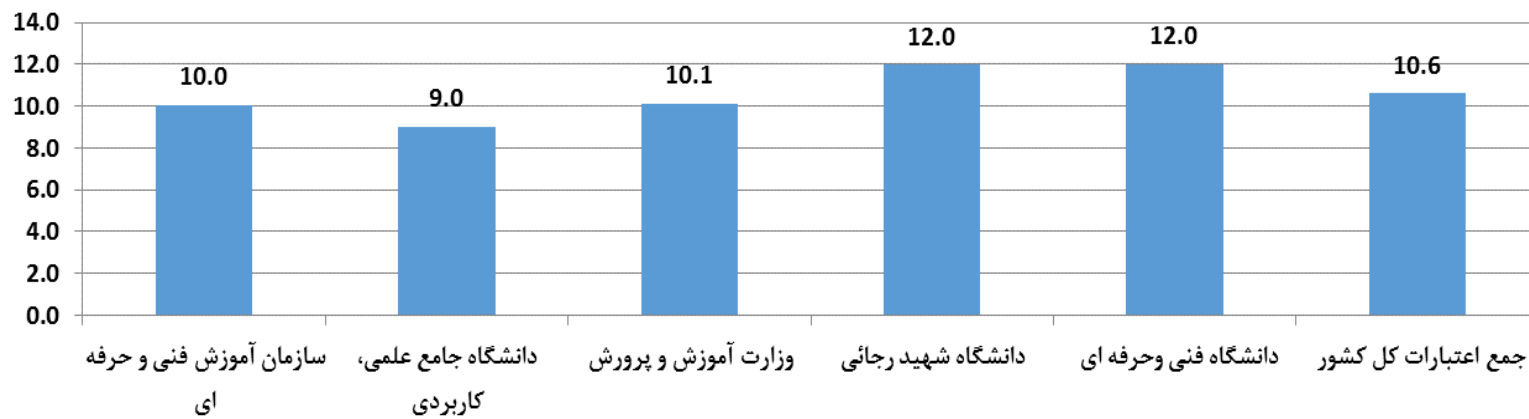
دانشگاه فنی و حرفه‌ای و دانشگاه شهید رجایی ۱۲ درصد رشد اعتبارات هزینه‌ای، آموزش و پرورش، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای ۱۰ درصد و دانشگاه جامع علمی - کاربردی ۹ درصد افزایش اعتبار هزینه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ نسبت به قانون مصوب سال ۱۳۹۵ داشته‌اند. (جدول ۵ و نمودار ۵).

جدول ۵. درصد رشد اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

(میلیون ریال)

مقایسه قانون ۱۳۹۵ با لایحه ۱۳۹۶	هزینه‌ای				عنوان	کد دستگاه
	برآورد ۱۳۹۶					
درصد رشد	جمع	سایر	حقوق و مزایای مستمر	جمع اعتبارات هزینه‌ای مصوب ۱۳۹۵		
۱۰/۰	۶۱۴۴۰۷۷	۳۳۵۵۶۹۸	۲۷۸۸۳۷۹	۵۵۸۳۴۹۴	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای	۱۱۲۶۰۰
۹/۰	۲۲۹۱۰۰	۱۴۱۳۵۳	۸۷۷۴۷	۲۱۰۱۹۶	دانشگاه جامع علمی، کاربردی	۱۲۷۲۰۰
۱۰/۱	۳۱۵۲۲۶۳۸۸	۱۶۳۲۵۹۱۰	۲۹۸۹۰۰۴۷۸	۲۸۶۲۴۴۶۶۷	وزارت آموزش و پرورش	۱۲۷۵۰۰
۱۲/۰	۴۲۲۹۰۱	۱۶۸۶۸۲	۲۵۴۲۱۹	۳۷۷۶۷۹	دانشگاه شهید رجایی	۱۲۷۵۴۲
۱۲/۰	۴۶۹۷۸۸۵	۲۹۲۶۴۳۶	۱۷۷۱۴۴۹	۴۱۹۴۵۴۱	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۱۲۷۷۶۰
۱۰/۶	۲۳۶۳۷۴۰۵۷۴	۱۶۶۲۸۷۲۱۱۹	۷۰۰۸۶۸۴۵۵	۲۱۳۷۲۷۰۸۴۴	جمع اعتبارات هزینه‌ای کشور	

نمودار ۵. درصد رشد اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

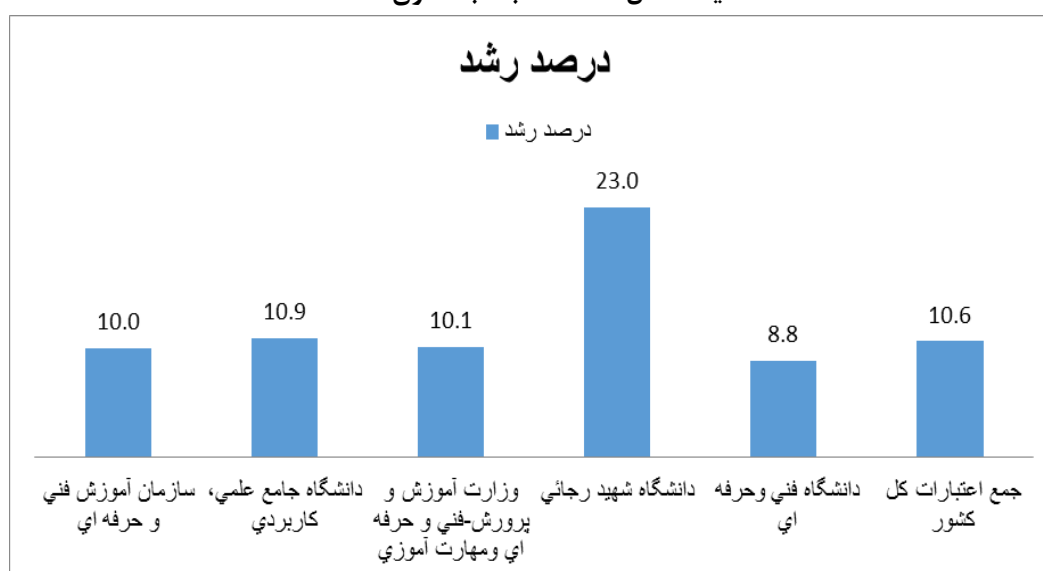
در جمع اعتبارات هم می‌توان گفت: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای ۱۰ درصد، دانشگاه جامع علمی - کاربردی ۱۰/۹ درصد وزارت آموزش و پرورش ۱۰/۱ درصد، دانشگاه رجایی ۲۳ درصد، دانشگاه فنی و حرفه‌ای ۸/۸ درصد و جمع اعتبارات کل کشور ۱۰/۶ درصد رشد داشته است. (جدول ۶ و نمودار ۶). لازم به ذکر است بخش عمده رشد ۲۳ درصدی سرجمع اعتبارات دانشگاه شهید رجایی به دلیل پیش‌بینی درآمد اختصاصی و تملک دارایی سرمایه‌ای است و الا در اعتبارات هزینه‌ای ۱۲ درصد رشد داشته است.

جدول ۶. جمع اعتبارات و رشد جمع اعتبارات دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در لایحه سال ۱۳۹۶ نسبت به قانون ۱۳۹۵

(میلیون ریال)

کد دستگاه	عنوان	جمع مصوب ۱۳۹۵	جمع اعتبارات ۱۳۹۶	درصد رشد
۱۱۲۶۰۰	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای	۶۰۵۹۳۶۰	۶۶۶۷۰۴۳	۱۰/۰
۱۲۷۲۰۰	دانشگاه جامع علمی، کاربردی	۲۰۱۱۳۵۴	۲۲۳۰۲۵۸	۱۰/۹
۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش - فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی	۲۸۷۷۴۹۰۰۱	۳۱۶۸۱۵۶۲۱	۱۰/۱
۱۲۷۵۴۲	دانشگاه شهید رجایی	۶۳۲۶۷۹	۷۷۷۹۰۱	۲۳/۰
۱۲۷۷۶۰	دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۶۶۶۹۳۵۱	۷۲۵۸۰۵۵	۸/۸
	جمع اعتبارات بودجه عمومی کشور	۳۳۵۴۸۹۵۱۴۵	۳۷۱۱۲۳۶۹۴۱	۱۰/۶

نمودار ۶. جمع اعتبارات و رشد جمع اعتبارات دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در لایحه سال ۱۳۹۶ نسبت به قانون ۱۳۹۵

بخش چهارم - بررسی اعتبارات ردیف‌های متفرقه

در جدول اعتبارات ردیف‌های متفرقه، آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی سهم چندانی ندارند. برآورد اعتبارات ردیف‌های متفرقه مربوط به دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در جدول ۷ قابل مشاهده است.

جدول ۷. برآورد اعتبارات ردیف‌های متفرقه مربوط به آموزش فنی و حرفه‌ای
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع
	جمع کل	۳۴۴۲۰۹۰۰۰	۲۳۹۱۹۰۴۰۶	۵۸۳۳۹۹۴۰۶
۵۳۰۰۰۰	اعتبارات متمرکز درآمد - هزینه	۱۲۸۸۲۴۶۱۸	۱۵۲۲۴۵۷۱۷	۲۸۱۰۷۰۳۳۵
۵۳۰۰۰۰-۱	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور- اعتبار موضوع تبصره «۷۵» قانون بودجه سال ۱۳۶۲ و ماده (۱۷) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و شهریه کارآموزان شرکت‌کننده در دوره‌های آموزشی و آزمون مجدد	۳۰۰۰۰۰	.	۳۰۰۰۰۰
۹۷	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور - هزینه‌های مربوط به خدمات مشاوره‌ای	۲۰۰۰۰	.	۲۰۰۰۰
۱۴۶	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور- اعتبارات موضوع بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	.	۱	۱

فصل سوم - تحلیل برنامه‌های ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

برنامه‌های ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی ۱۸ برنامه با پیش‌کد ۱۸۰۲ است (جدول شماره ۹) که ۱۱۲ فعالیت در راستای تحقق آن پیش‌بینی شده است. در مجموع ۳۰۷ برنامه و فعالیت ذیل ۸۰ دستگاه / زیردستگاه ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی قرار گرفته است.

برنامه‌های ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی و تعداد فعالیت‌های مربوط به هر

برنامه در جدول ذیل آمده است (جدول ۸)

جدول ۸. برنامه‌های ذیل فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی

کد برنامه / فعالیت	فعالیت‌های مورد نیاز جهت تحقق برنامه	برنامه‌های فصل آموزش	
۱۸۰۲۰۰۱۰۰۰	تعداد ۱۸ فعالیت	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی	۱
۱۸۰۲۰۰۲۰۰۰	تعداد ۱۷ فعالیت	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کار دانش	۲
۱۸۰۲۰۰۳۰۰۰	تعداد ۳ فعالیت	برنامه آموزش زنان روستایی	۳
۱۸۰۲۰۰۴۰۰۰	تعداد ۱ فعالیت	ثابیرنامه آموزش مهارت‌های ICT	۴
۱۸۰۲۰۰۵۰۰۰	تعداد ۳۳ فعالیت	برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای و مهارتی	۵
۱۸۰۲۰۰۶۰۰۰	بدون فعالیت	برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت	۶
۱۸۰۲۰۰۷۰۰۰	تعداد ۹ فعالیت	برنامه آموزش‌های شغلی	۷
۱۸۰۲۰۰۸۰۰۰	تعداد ۷ فعالیت	برنامه آموزش کاردانی مهارتی	۸
۱۸۰۲۰۰۹۰۰۰	تعداد ۵ فعالیت	برنامه آموزش کارشناسی مهارتی	۹
۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰	تعداد ۵ فعالیت	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه	۱۰
۱۸۰۲۰۱۲۰۰۰	تعداد ۴ فعالیت	برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان	۱۱
۱۸۰۲۰۱۴۰۰۰	تعداد ۱ فعالیت	برنامه بهبود فعالیت‌های فرهنگی	۱۲
۱۸۰۲۰۱۵۰۰۰	تعداد ۱ فعالیت	برنامه تدوین استاندارد مهارت	۱۳
۱۸۰۲۰۱۶۰۰۰	تعداد ۱ فعالیت	برنامه تربیت معلم	۱۴
۱۸۰۲۰۱۷۰۰۰	تعداد ۲ فعالیت	برنامه توسعه کارآفرینی	۱۵
۱۸۰۲۰۱۸۰۰۰	تعداد ۴ فعالیت	برنامه سنجش مهارت	۱۶
۱۸۰۲۰۱۹۰۰۰	تعداد ۳ فعالیت	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک‌آموزشی	۱۷
۱۸۰۲۰۲۰۰۰۰	تعداد ۱ برنامه	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۱۸

نکات قابل توجه در برنامه‌های ذیل فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی**۱. نکات مثبت**

- در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ برای اولین بار فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی ذیل امور آموزش و پژوهش به صورت مستقل در نظر گرفته شد. برنامه‌ها و فعالیت‌های ذیل این فصل نیز مشخص شدند. توزیع برنامه و فعالیت در هر دستگاه به همراه اعتبارات مربوط به آن نیز تعیین گردید. این جداسازی گام مهمی در راستای شفاف‌سازی برنامه‌ها و اعتبارات مربوط به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بود و نظارت بر شاخص‌های کمی و کیفی را قابل حصول‌تر می‌کند.
- در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵، ۵ برنامه ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای وجود داشت که مرتبط با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای نبود و در گزارش مرکز پژوهش‌ها (گزارش شماره ۱۴۶۸۰)

پیشنهاد حذف آنها داده شد که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ سه برنامه از ذیل این فصل حذف شدند (برنامه خدمات رفاهی دانش‌آموزان با کد ۱۸۰۲۰۱۰۰۰۰ و برنامه ارتقای نظام آموزش و پرورش با کد ۱۸۰۲۰۱۳۰۰۰ و برنامه آموزش کارشناسی ارشد مهارتی با کد ۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰) و یک برنامه (آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه با کد ۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰) به برنامه‌های لایحه سال ۱۳۹۶ افزوده شد. بنابراین تعداد برنامه‌های ذیل این فصل در قانون بودجه سال ۱۳۹۵، ۲۰ برنامه بود در حالی که در لایحه سال ۱۳۹۶ به ۱۸ برنامه تقلیل یافته است. این ۱۸ برنامه و دستگاه‌های مرتبط با آن در جدول ذیل (جدول ۹) مشخص شده‌اند.

- از دیگر نکات مثبت در جداسازی برنامه‌های مربوط به آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی و دستگاه‌های منتفع از آن، مشخص شدن گستردگی دستگاه‌هایی است که از این آموزش‌ها بهره‌مند می‌شوند این امر علاوه بر اینکه اهمیت موضوع را نشان می‌دهد، دلیلی بر توجه بیشتر به این حوزه است. در جدول متقاطع زیر رابطه میان برنامه و دستگاه‌های مرتبط به خوبی قابل مشاهده است (جدول ۹).

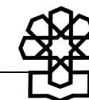
- یک نکته قابل توجه دیگر در این برنامه‌ها توجه به برنامه آموزش‌های شغلی و ارتقای اعتبارات مربوط به آن و توزیع آن در دستگاه‌های مختلف است که می‌تواند منجر به ارتقای سطح مهارت در جامعه شود.

۲. موارد نیازمند به اصلاح

- حذف برنامه‌های ارتقای حرفه‌ای معلمان (کد ۱۸۰۲۰۱۲۰۰۰)، برنامه تربیت معلم (کد ۱۸۰۲۰۱۶۰۰۰) و برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی (کد ۱۸۰۲۰۱۹۰۰۰) از فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی که ارتباطی با آموزش‌های فنی و حرفه‌ای ندارند.

- شفاف‌سازی کامل لایحه از حیث تقسیم‌بندی فصل آموزش فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی به برنامه‌ها و فعالیت‌ها. توضیح آنکه برخی از برنامه‌ها با وجود آنکه در چندین دستگاه در حال انجام هستند تنها در یک دستگاه ذکر شده‌اند. برای مثال برنامه سنجش مهارت (کد ۱۸۰۲۰۱۸۰۰۰) و یا تدوین استاندارد مهارت (کد ۱۸۰۲۰۱۵۰۰۰) که فقط ذیل سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای دیده شده در حالی که در سایر دستگاه‌ها هم در حال اجراست.

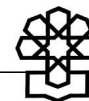
- روشن شدن علل حذف اعتبارات استانی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات

جدول ۹. برنامه‌های ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌آموزی و رابطه آن با دستگاه‌های ذی‌ربط

شماره دستگاه	عنوان دستگاه	عنوان برنامه	شماره برنامه
		برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۱۸۰۲۰۲۰۰۰۰
		برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۲۰۱۹۰۰۰
		برنامه سنجش مهارت	۱۸۰۲۰۱۸۰۰۰
		برنامه توسعه کارآفرینی	۱۸۰۲۰۱۷۰۰۰
		برنامه تربیت معلم	۱۸۰۲۰۱۶۰۰۰
		برنامه تدوین استاندارد مهارت	۱۸۰۲۰۱۵۰۰۰
		برنامه بهبود فعالیت‌های فرهنگی	۱۸۰۲۰۱۴۰۰۰
		برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان	۱۸۰۲۰۱۲۰۰۰
		برنامه آموزش دوره متوسطه حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه	۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰
		برنامه آموزش کارشناسی مهارتی	۱۸۰۲۰۰۹۰۰۰
		برنامه آموزش کاردانی مهارتی	۱۸۰۲۰۰۸۰۰۰
		برنامه آموزش‌های شغلی	۱۸۰۲۰۰۷۰۰۰
		برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت	۱۸۰۲۰۰۶۰۰۰
		برنامه آموزش غیررسمی فنی، حرفه‌ای و مهارتی	۱۸۰۲۰۰۵۰۰۰
		برنامه آموزش مهارت‌های ICT	۱۸۰۲۰۰۴۰۰۰
		برنامه آموزش زبان روسی	۱۸۰۲۰۰۳۰۰۰
		برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کارودانش	۱۸۰۲۰۰۲۰۰۰
		برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای	۱۸۰۲۰۰۱۰۰۰
۱۰۱۰۵۷	سازمان اداری و استخدامی کشور		
۱۰۱۰۸۱	معاونت اجرایی رئیس‌جمهور		
۱۰۲۵۰۰	سازمان برنامه و بودجه کشور		
۱۰۵۶۰۰	سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌ها		
۱۰۸۴۰۰	سازمان پزشکی قانونی کشور		
۱۱۲۶۰۰	سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای		
۱۱۳۵۰۰	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		
۱۱۳۷۰۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری		
۱۱۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		
۱۲۳۷۰۱	دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات		
۱۲۷۰۰۰	مؤسسه کار و تأمین اجتماعی		
۱۲۷۲۰۰	دانشگاه جامع علمی، کاربردی		
۱۲۷۵۰۰	وزارت آموزش و پرورش		
۱۲۷۵۴۲	دانشگاه شهید رجایی		
۱۲۷۶۰۰	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس		

شماره برنامه	عنوان برنامه	عنوان دستگاه	شماره دستگاه
۱۸۰۲۰۲۰۰۰۰	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات		
۱۸۰۲۰۱۹۰۰۰	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی		
۱۸۰۲۰۱۸۰۰۰	برنامه سنجش مهارت		
۱۸۰۲۰۱۷۰۰۰	برنامه توسعه کارآفرینی		
۱۸۰۲۰۱۶۰۰۰	برنامه تربیت معلم		
۱۸۰۲۰۱۵۰۰۰	برنامه تدوین استاندارد مهارت		
۱۸۰۲۰۱۴۰۰۰	برنامه بهبود فعالیت‌های فرهنگی		
۱۸۰۲۰۱۳۰۰۰	برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان		
۱۸۰۲۰۱۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره متوسطه حرفه‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه		
۱۸۰۲۰۰۹۰۰۰	برنامه آموزش کارشناسی مهارتی		
۱۸۰۲۰۰۸۰۰۰	برنامه آموزش کاردانی مهارتی		
۱۸۰۲۰۰۷۰۰۰	برنامه آموزش‌های شغلی		
۱۸۰۲۰۰۶۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت		
۱۸۰۲۰۰۵۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی فنی-حرفه‌ای و مهارتی		
۱۸۰۲۰۰۴۰۰۰	برنامه آموزش مهارت‌های ICT		
۱۸۰۲۰۰۳۰۰۰	برنامه آموزش زنان روستایی		
۱۸۰۲۰۰۲۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه کاروانش		
۱۸۰۲۰۰۱۰۰۰	برنامه آموزش دوره دوم متوسطه فنی-حرفه‌ای		
		دانشگاه فرهنگیان	۱۲۷۷۵۰
		دانشگاه فنی‌وحرفه‌ای	۱۲۷۷۶۰
		سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۱۲۷۸۰۰
		وزارت ورزش و جوانان	۱۲۸۵۰۰
		کمیته ملی المپیک ایران	۱۲۸۵۰۲
		سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج	۱۳۴۰۰۳
		دانشکده محیط زیست	۱۴۰۰۰۳
		مؤسسه آموزش عالی علمی - کاربردی	۱۴۳۵۱۰
		وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۴۹۰۰۰
		مؤسسه آموزش عالی علمی، کاربردی	۱۴۹۵۱۶
		وزارت جهاد کشاورزی	۱۵۱۰۰۰
		وزارت راه و شهرسازی	۱۵۳۰۰۰
		وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱۵۴۰۰۰
		وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۵۵۰۰۰
		سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران	۲۰۰۱۰۰

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

۱. حذف سه برنامه ارتقای حرفه‌ای معلمان (کد ۱۸۰۲۰۱۲۰۰۰)، تربیت معلم (۱۸۰۲۰۱۶۰۰۰) و ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی (کد ۱۸۰۲۰۱۹۰۰۰) از برنامه‌های ذیل فصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و یا انتقال آن به فصل آموزش‌های عمومی.
۲. برخی از برنامه‌ها از جمله تدوین استاندارد مهارت (۱۸۰۲۰۱۵۰۰۰) و یا سنجش مهارت (۱۸۰۲۰۱۸۰۰۰) باید در سایر دستگاه‌های ارائه‌دهنده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای خصوصاً ارائه‌دهندگان اصلی این آموزش‌ها، هم برنامه و هم اعتبارات آن به صورت مستقل ذکر شود.

منابع و مأخذ

۱. قانون اساسی.
۲. سند چشم‌انداز.
۳. سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه.
۴. سند برنامه ششم توسعه.
۵. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.
۶. سیاست‌های کلی جمعیت.
۷. سیاست‌های کلی تحول در آموزش و پرورش.
۸. سیاست‌های کلی حمایت از کار، تولید و سرمایه ایرانی.
۹. گزارش بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور بخش آموزش‌های فنی و حرفه‌ای (۱۴۶۸۰).
۱۰. گزارش لایحه احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای (۱۵۱۴۶).
۱۱. سیاست‌های کلی اشتغال.
۱۲. طرح نظام جامع آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای.
۱۳. لایحه دائمی کردن احکام برنامه‌های توسعه.
۱۴. لایحه برنامه ششم توسعه.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۵۲۵۲

شناسنامه گزارش

شماره چاپ: ۳۶۳

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت: ۲۲۰

تاریخ چاپ: ۱۳۹۵/۹/۲۰

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور ۲۹. حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

نام دفتر: مطالعات اجتماعی (گروه فنی و حرفه‌ای)

تهیه و تدوین: محبوبه محمدعلی

ناظران علمی: علی‌اخوان بهبهانی، ایروان مسعودی‌اصل

متقاضی: کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۹/۲۴